

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/160/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212201527
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4212201527.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: G. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., M. XXX/X, zast. JUDr. Ľubomírou Beňovou, advokátkou, so sídlom Komárno, Župná 1147, proti žalovanej: G. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., L. XX/XX, zast. JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, so sídlom Nové Zámky, Jazerná 19, o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 15. novembra 2018 č. k. 6C/48/2012-379 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej v rozsahu 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP). V odôvodnení uviedol, že dňa 31. 01. 2012 žalobca doručil súdu návrh, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť vypratať a odovzdať mu uvoľnené nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti, Okresný úrad Komárno, katastrálny odbor na LV č. XXXX, obec L., ako byt č. XX na B.. poschodí obytného domu, nachádzajúceho sa v L., ul. L., č. vchodu XX, so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele registra KN „C“ č. 7323, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 5248/322923 a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcela registra KN „C“ č. 7323 druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 604 m² o veľkosti 5248/322923, všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 06. 10. 2015 č. k. 6C/48/2012-260 uložil žalovanej povinnosť vypratať a žalobcovi odovzdať nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre obec L., k. ú. L. ako byt č. XX na B.. poschodí obytného domu, nachádzajúci sa v L., ul. L., č. vchodu XX so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele registra KN „C“ č. 7323, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 5248/322923 a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcela registra KN „C“ č. 7323, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 604 m² o veľkosti 5248/322923, všetko do 60 dní po právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 27. 10. 2016 č. k. 9Co/42/2016-302 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dospel k záveru, že žalobca, ktorý sa voči žalovanej domáhal vypratania vyššie označených nehnuteľností, bol v konaní úspešný v plnej miere, a preto mu priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník po právoplatnosti uznesenia.

2. Proti tomuto uzneseniu podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadala napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a stranám náhradu trov prvoinštančného konania nepriznať a priznať jej nárok na náhradu trov konania. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že žalobca sa žalobou voči nej domáhal, aby vypratala v petite a výroku rozsudku č. k. 6C/48/2012-260 nehnuteľnosti a uvoľnené nehnuteľnosti žalobcovi odovzdala. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uložil žalovanej povinnosť vypratáť nehnuteľnosti a odovzdať ich žalobcovi a vo zvyšku žalobu zamietol. Mala za to, že zvyškom sa rozumie žalovaná povinnosť uvoľniť nehnuteľnosti. V tejto časti bol preto žalobca neúspešný a žalovaná naopak úspešná. Rozsudok súdu prvej inštancie s týmto výrokom potvrdil aj Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 9Co/42/2016-302. Poukázala, že s ohľadom na predmet sporu nie je možné určiť jeho hodnotu, avšak dá sa určiť, že žalobca bol úspešný na 50% a žalovaná na 50%. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalobca bol úspešný na 100% preto považovala za nesprávne. Vytkla súdu prvej inštancie aplikáciu ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, keďže k zastaveniu konania v danej veci nedošlo. Mala za to, že na danú vec bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a žiadnej zo strán nepriznať nárok na náhradu trov konania. V tejto súvislosti uviedla, že ustanovenie § 255 ods. 2 CSP dáva súdu v prípade čiastočného úspechu v konaní imperatív pomerne rozdeliť náhradu trov konania alebo žiadnej strane náhradu trov konania nepriznať. Keďže pomerným rozdelením náhrady trov konania by sa dospelo k číslu nula, súd prvej inštancie mal správne aplikovať časť ustanovenia § 255 ods. 2 CSP a žiadnej strane nepriznať náhradu trov konania.

3. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že na základe jeho návrhu zo dňa 26. 01. 2012 bolo voči žalovanej vedené konanie o vypratanie nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX, pričom vlastnícke právo k vypratávanej nehnuteľnosti nadobudol dňom udelenia príklepu na dobrovoľnej dražbe. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 6C/48/2012-260 jeho žalobe vyhovel, ktorý rozsudok potvrdil aj Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 9Co/42/2016-302. V konaní mal teda plný úspech, z ktorého dôvodu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní mu plnej náhrady trov konania za vecne správne.

4. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu opätovne uviedla, že súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 6C/48/2012-260 žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie považovala za jednoznačný, pričom zamietnutý zvyšok žaloby sa týkal žalovanej povinnosti odovzdať vypratane nehnuteľnosti žalobcovi. Poukázala, že hodnota sporu sa nedá určiť, z ktorého dôvodu bude potrebné aplikovať ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a pri určovaní nároku právneho zástupcu za odmenu za jeden úkon právnej služby vychádzať z 1/13 výpočtového základu. Ak v jednom žalovanom nároku, ktorý nemožno ohodnotiť peniazmi, bola strana úspešná v rozsahu 100% a v druhom žalovanom nároku, ktorý tiež nemožno ohodnotiť peniazmi, bola tá istá strana neúspešná v rozsahu 100% (protistrana bola v tejto časti úspešná v rozsahu 100%), výsledok z hľadiska právneho posúdenia nároku na náhradu trov konania je nula. V súvislosti s možnosťou určiť hodnotu sporu poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 18/2008. Záverom uviedla, že nespochybňuje nárok žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/42/2016-302.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že v predmetnom konaní mal úspech v plnom rozsahu. V časti zamietnutého návrhu bol neúspešný len v nepatrnnej časti. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a uložil žalovanej povinnosť nahraďiť mu trovy konania, ako i trovy právneho zastúpenia v konaní pred odvolacím súdom vo výške 100%.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovanej (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 31. 01. 2012 domáhal, aby súd žalovanej uložil povinnosť vypratáť a odovzdať mu uvoľnené nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti u Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor

na LV č. XXXX, pre obec L., k. ú. L. ako byt č. XX na B.. poschodí obytného domu, nachádzajúci sa v L., ul. L., č. vchodu XX so súp. číslom XXX, ktorý je postavený na parcele registra KN „C“ č. 7323, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 5248/322923 a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcela registra KN „C“ č. 7323, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria vo výmere 604 m² o veľkosti 5248/322923 a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 06. 10. 2015 č. k. 6C/48/2012-260 žalovanej uložil povinnosť vypratať a žalobcoví odovzdať nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti u Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre obec L., k. ú. L. ako byt č. XX na B.. poschodí obytného domu, nachádzajúci sa v L., ul. L., č. vchodu XX so súp. číslom XXX, ktorý je postavený na parcele registra KN „C“ č. 7323, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 5248/322923 a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcela registra KN „C“ č. 7323, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria vo výmere 604 m² o veľkosti 5248/322923, všetko do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že o nich rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Výrok, ktorým žalobu žalobcu zamietol, odôvodnil tým, že sporné nehnuteľnosti užívajú okrem žalovanej aj iné osoby (ktoré však neboli účastníkmi tohto konania), preto žalovaná celkom uvoľniť sporné nehnuteľnosti nemôže, lebo môže vypratať len svoje veci a opustiť tento byt. Z uvedeného dôvodu preto žalobu žalobcu v časti, v ktorej sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej vypratať a odovzdať mu uvoľnené nehnuteľnosti, zamietol. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 27. 10. 2016 č. k. 9Co/42/2016-302 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil a žalobcoví priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie priznal žalobcoví nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej v rozsahu 100%.

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákona aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

10. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

11. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany v konaní na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany.

Porušením uvedeného práva strany na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa strane konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každý výrok rozhodnutia, teda okrem rozhodnutia vo veci samej aj na rozhodnutie o trovách konania (ako integrálnej súčasť súdneho konania ako celku). Odôvodnenie rozhodnutia (vo všetkých jeho výrokoch) musí byť zároveň dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o riadnom, či mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 236 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto rozhodnutie súdu porušuje právo strany na spravodlivý súdny proces a v konečnom dôsledku mu odníma možnosť konať pred súdom.

16. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania nie je odôvodnené a nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej v rozsahu 100%, pričom z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP, konštatujúc, že žalobca bol v konaní úspešný v plnej miere, keďže súd žalobe o vypratanie nehnuteľnosti vyhovel. Z napadnutého rozhodnutia vôbec nie je zrejmé, akými skutkovými a právnymi závermi sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní riadil, keď okrem konštatovania, že rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP, v rozhodnutí absentuje akékoľvek odôvodnenie týkajúce sa trov konania. Navyiac, aplikácia ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, v ktorom je vyjadrená zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa pri rozhodovaní súdu o náhrade trov konania uplatňuje v prípade zastavenia konania, o ktorú procesnú situáciu v prejednávanej veci nejde. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že rozsudkom zo dňa 06. 10. 2015 č. k. 6C/48/2012-260 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. 10. 2016 č. k. 9Co/42/2016 bola žalovanej uložená povinnosť vypratať a žalobcovi odovzdať nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti u Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre obec L., k. ú. L. ako byt č. XX na B.. poschodí obytného domu, nachádzajúci sa v L., ul. L., č. vchodu XX so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele registra KN „C“ č. 7323, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 5248/322923 a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcela registra KN „C“ č. 7323, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria vo výmere 604 m² o veľkosti 5248/322923, všetko do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol s odôvodnením, že sporné nehnuteľnosti užívajú okrem žalovanej aj iné osoby (ktoré však neboli účastníkmi tohto konania), preto žalovaná celkom uvoľniť sporné nehnuteľnosti nemôže, lebo môže vypratať len svoje veci a opustiť tento byt. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, ktorým žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, založil len na konštatácii, že žalobca bol v konaní úspešný v plnej miere, keďže súd jeho žalobe o vypratanie nehnuteľnosti vyhovel. Uvedené tvrdenie súdu prvej inštancie však nezodpovedná zistenému skutkovému stavu, teda tomu, že žalobe žalobcu súd prvej inštancie v časti vyhovel a vo zvyšku návrh žalobcu zamietol. V tomto prípade je nevyhnutné, aby sa súd prvej inštancie zaoberal zásadou úspechu v spore, ktorá sa premieta v ustanovení § 255 CSP ako základné kritérium priznania náhrady trov konania, pričom úspech vo veci je potrebné skúmať vždy, čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom v spore, pričom plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto v tomto smere zmätočné a nedostatočne odôvodnené, čo bolo dôvodom, prečo odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude riadiť sa právne záväzným názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), opätovne rozhodnúť o trovách konania, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby bolo preskúmateľné, vysporiadajúc sa pritom so všetkými námietkami žalovanej uplatnenými v odvolaní.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).